Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

824 Internasjonal økonomi

5. 06. 2003

Tid: 4 timer

Målform: Bokmål

Sidetall: 3 (inkludert denne forsiden)

Hjelpemiddel: Kalkulator uten eller med tømt minne

Merknader: Ingen

Vedlegg: Ingen

Oppgave 1 (40 %)

a) Hva menes med et lands driftsbalanse med utlandet? Er utenrikshandelens andel av BNP et egnet mål på hvor åpen norsk økonomi er? Begrunn svaret.

b) Hva menes med oljerente? Gjør kort rede ulik bruk av denne og for betydningen av denne for utviklingen i norsk næringsstruktur i norsk "oljealder".

c) Hva menes med udekket renteparitet? Hvordan kan denne forklare den relativt sterke norske krona i de senere år?

d) Hva menes med næringsklynger? Hvordan og hvorfor kan norsk oljevirksomhet være et eksempel på en slik klynge? (Hint: Relater til årsaker til klyngedannelse.)

Oppgave 2 (30 %)

Innenlands etterspørsel etter et gode er gitt ved

$$Y = 100 - 2p$$

der p er produktprisen og Y er etterspurt produktmengde. Tilbudet fra produsentene innenlands av det samme godet er gitt ved:

$$X = 2p$$

der X er tilbudt produktmengde.

a) Vis at p = 25 ved autarkilikevekt. Illustrer og forklar prisdannelsen.

b) Hva skjer med innenlands produksjon og forbruk og eksport/import om det åpnes for fri handel til en gitt verdensmarkedspris lik 15 i dette markedet?

c) Beregn og forklar endringen i samfunnsøkonomisk overskudd ved overgangen fra autarki til fri handel (med verdensmarkedspris 15). Angi mulige feilkilder ved en slik partiell markedsanalyse av gevinsten forbundet med internasjonal handel.

d) Anta at de nasjonale tilbyderne slår seg sammen og oppnår monopol på all innenlands omsetning av godet. Regn først ut den vanlige monopoltilpasningen innenlands i en situasjon uten import/eksport. Vil monopolet være tjent med å eksportere noe, eller kanskje tvert imot være tjent med å importere noe? Vis ved utregninger.

Oppgave 3 (30 %)

a) Hva menes med komparative fortrinn i produksjonen? Hvordan kan disse forklare spesialisering (arbeidsdeling), mellom land spesielt?

Betrakt land A og land B, og gode 1 og gode 2. Vi har følgende opplysninger om ressursbruk per produsert enhet for de to godene i de to landene:

	Land	
Gode	A	B
1	3	1
2	2	2

b) Bestem landenes absolutte og komparative fortrinn. Forklar at bytteforholdet (prisforholdet) mellom gode 1 og gode 2 i autarkilikevekt blir 3/2 i land A og 1/2 i land B. Få fram hvilke krefter/mekanismer i økonomien som forklarer likevekten i f.eks. land A.

c) Anta at det åpnes for fri internasjonal handel. Hvem vil produsere hva og hvorfor dersom det internasjonale bytteforholdet blir lik 1? Hvordan vil du forklare etableringen av et slikt internasjonalt byteforhold?

d) Hva menes med internasjonal konkurranseevne? Anta så at det dukker opp et tredje land med særlig lavt lønnsnivå og som også deltar i det internasjonale varebytte. Hva kan skje med A og B sin konkurranseevne, deltagelse i og eventuelle gevinst gjennom varebytte?